

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра романо-германської філології та перекладу
Кафедра іноземних мов

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

**«Актуальні питання інтернаціоналізації
вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий
та психолого-педагогічний аспекти»**

24-25 березня 2022 року

Біла Церква – 2022

Карпенко С.Д. Міждисциплінарні зв'язки у казкознавстві та психології.....	63
Рейда О.А. Важливість і значення складових емоційного інтелекту для здобувачів вищої освіти.....	66
Боньковський О.А. До питання тенденцій у інтернаціоналізації вищої освіти	69
Мельник Л.М., Грек І.М., Дужа І.М. Національна культура у процесі формування особистості.....	71
Носенко М.М. Untersuchung der Sprachmanipulationsstrategien in rechtsextremistischen Reden.....	73
Gronier T. La chanson « Göttingen » comme modele de depassement d'un conflit.....	76
Марчук В.В. Формування ціннісних орієнтацій особистості у процесі її розвитку.....	79
Грек І.М. Формування критичного мислення у процесі вивчення навчальної дисципліни «Філософія»	81

Секція 3. Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної у контексті інтернаціоналізації вищої освіти

Товт І.С. Проблеми навчання рідної мови – однієї з найважливіших людських цінностей.....	83
Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Формування елементів soft skills у студентів оп «право» на заняттях з української мови за професійним спрямуванням.....	86

Секція 4. Проблеми правового регулювання питань інтернаціоналізації вищої освіти в Україні

Ковальчук І.В. Правове регулювання взаємного визнання освіти та кваліфікацій у європейському союзі.....	90
Терещук М.М. Інтернаціоналізація як напрямок розвитку вищої освіти в Україні.....	91
Настіна О.І. Міжнародні орієнтири інтернаціоналізації вищої юридичної освіти в Україні.....	95
Єфремова І.І., Ломакіна І.Ю. Правові засади залучення іноземних науково-педагогічних працівників як шлях до інтернаціоналізації вищої освіти в Україні.....	97
Малишко І.В. Інформаційна безпека як основа національної безпеки.....	100
Пахомова А.О. Щодо питання судового захисту права на освіту: цивільно-процесуальний аспект.....	102
Сімакова С.І. Реалізація права на освіту засудженими в місцях позбавлення волі.....	104
Росавіцький О.О. Історико-правовий аналіз розвитку системи освіти.....	106

Секція 5. Дистанційна освіта: виклики сьогодення

Симоненко Н.О. Пріоритетні напрямки організації дистанційного навчання у медичних ЗВО України.....	108
Сидоренко Ю.В. Вплив дистанційного навчання на самооцінку особистості.....	110

найсприятливіші можливості для розвитку пізнавальних сил, активності, нахилів і обдарувань студента, що позитивно впливає на формування його ціннісних орієнтацій.

УДК 373.3

ГРЕК І.М., асистент кафедри філософських та політичних наук
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

Авторка на основі власного досвіду акцентує увагу на інструментах розвитку та формування критичного мислення під час викладання навчальної дисципліни «Філософія».

Ключові слова. Критичне мислення, філософія, методи навчання, проблемно-пошукові завдання, філософ.

У ХХІ столітті набули неабиякої цінності у фахівців навички критичного мислення. Саме вони не дадуть потонути в інформаційній лавині, не піддатися різного роду маніпуляціям, допомагають приймати зважені рішення, ефективно вирішувати та відстоювати їх. Критичне мислення допомагає людині в пошуку нових шляхів розв'язання проблем. Вимоги мислити критично постають ще в працях античних мислителів, зокрема у Сократа та Аристотеля. Проте, саме філософія прагматизму стала базою критичного мислення, що розглядала мислення як необхідний інструмент для активного пристосування людини до навколишнього світу, за допомогою якого людина формує поняття й судження, застосовує їх на практиці.

Сьогодні проблема критичного мислення постає предметом наукових досліджень серед багатьох як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Так, різні аспекти критичного мислення опрацьовані у працях Б. Блума, Л. Виготський, Дж. Д'юї, К. Попер, Д. Роджерс, С. Векслер, Т. Воропай, І. Загашев, Д. Клустер, К. Мередіт, І. Хоменко, А. Хуторський та ін.

Під критичним мисленням варто розуміти наукове мислення, суть якого полягає в сприйнятті певної інформації з різних джерел та в скептичному осмисленні і незалежності осмислення від джерела інформації. Критичному осмисленню притаманно усвідомленість та самовдосконалення. Критичне мислення підпорядковано законам логіки та на розумінні психологічних процесів, які протікають у нашій свідомості. Мислити критично означає вільно використовувати розумові стратегії та операції високого рівня для формулювання обґрунтованих висновків і оцінок, прийняття рішень. Критичне мислення піднімає людину до рівня Людини, якою не можна маніпулювати, яка не боїться мислити, оцінювати, аналізувати, порівнювати.

Практика викладання навчальної дисципліни «Філософія» показує, що використання на практичних заняттях проблемно-пошукових завдань, питань для роздумів сприяє формуванню критичного мислення у здобувачів вищої освіти. Матеріалами для формування проблемно-пошукових завдань стають уривки із праць, короткі висловлювання відомих філософів у залежності від теми практичного заняття. До прикладу, при опрацюванні теми «Філософія Нового часу» студентам пропонується блискуче висказування Ф. Бекона знання як потужної рушійної сили розвитку людини і суспільства: «Знання – сила», [1, с.59]. Відповідно перед студентами постає питання, що хотів цими словами сказати мислитель.

Так, у межах вивчення вищевказаної теми пропонується проаналізувати одне із життєвих правил Р. Декарта: «Перемагати швидше себе самого, ніж долю, і змінювати швидше свої бажання, ніж світовий порядок; вірити, що немає нічого, що було б цілком у нашій владі, за винятком наших думок». Не менш важливо при формуванні критичного мислення є уміння формувати запитання. Зокрема, на це вказує відомий філософ М. Гайдеггер. Досвід вказує на те, що для студентів складніше сформулювати запитання, ніж дати на нього відповідь. У свою чергу, за допомогою запитань активізується мислення здобувача, оцінюються можливості, створюються умови для знаходження ефективного рішення.

Більше того, для розвитку критичного мислення важливо використовувати інтерактивні методи навчання. Так, при формуванні запитань доречно використовувати таксономію Блума щодо 6 рівнів розумової діяльності (знання, розуміння, використання, аналіз, синтез, оцінювання). Практика вказує на те, що цікавим і результативним у формуванні критичного мислення є практичні заняття проведені за методикою «ажурна пилка», що дає можливість студентам в активній діалоговій формі філософувати. Адже, дана методика стимулює індивідуальну активність, самостійність, оскільки здобувач повинен зрозуміти і максимально точно донести свою частину філософської проблематики до іншої частини групи [2, с.58].

Отже, практика свідчить, що використання під час викладання ОК «Філософія» проблемно-пошукових завдань та інтерактивних методів навчання є ефективним засобом для розвитку та формування критичного мислення.

Список використаних джерел

1. Бэкон Ф. Великое Восстановление Наук. О достоинстве и приумножении наук. // Бэкон Ф. Сочинения. В 2 х томах. – М.: Мысль, 1971. – Т. 1. – С. 59
2. Мельник Л. Интерактивные методы обучения во время преподавания философии как средство развития креативного мышления студентов / Л. Мельник, Ю. Харьковченко // Общественные и гуманитарные науки : материалы докладов 83-й научно-технической конференции профессорско-преподавательского состава, научных сотрудников и аспирантов (с международным участием) (БГТУ, 4-15 февраля 2019 г.). - Минск, 2019. – С. 57-58